

biografie

GORGES OCLOO

CONCEPT, REGIE, LIBRETTO, COMPOSITIE & DECOR

Gorges Ocloo (1988, Koforidua-Ghana) studeerde aan het Royal Institute for Theater, Cinema and Sound (RITCS) in Brussel waar hij zijn Master in Theaterregie behaalde. *The Golden Stool or the Story of Nana Yaa Asantewaa* is zijn derde productie, na *Moby Dick*, *at last Queequeg speaks* (2020) en *The Butcher* (2021), die hij als huiskunstenaar bij LOD muziektheater maakte en de eerste in samenwerking met Toneelhuis, waarvan hij tevens ook deel uitmaakt van de artistieke directie.

Als multidisciplinaire artiest is zijn parcours divers, van moderne dans, performance arts, community arts, visual arts en scenografie tot het componeren van muziek voor theater en dans. Gorges is een politiek correcte en incorrecte artiest die de grenzen tussen de scène, acteurs, muziek, esthetiek en inhoud aftast. Ook koestert hij een grote liefde voor zijn vaders cultuur van voodoo en rituelen. Voor hem is deze cultuur de ultieme synthese van performance, spelen, acteren en zijn.

In 2022 won Gorges Ocloo de Ultima voor 'Opkomend Talent'.

LOD MUZIEKTHEATER

LOD muziektheater is een Gents productiehuis voor opera en muziektheater, een creatieve thuis voor artiesten.

Dit doet LOD enerzijds door samenwerkingen op lange termijn uit te zetten met een aantal van de meest eigenzinnige makers in het hedendaagse muziektheater. Componisten als Bushra El-Turk, Frederik Neyrinck en Nabou Claerhout en regisseurs als Lies Pauwels, Gorges Ocloo, Josse De Pauw, Inne Goris en Steve Salembier zijn vaste waarden in het

LOD-verhaal. LOD streeft een brede artistieke visie na en staat bekend om de hoogwaardige kwaliteit van haar producties.

LOD engageert zich sterk voor de ontwikkeling van jong talent. Via het European Network of Opera Academies (enoo) en de Bijloke Summer Academy – Music Theatre ondersteunen we jaarlijks vele jonge podiumkunstenaars met een hart voor muziektheater.

LOD is geboren en getogen in Gent en is een van de gezichten van de Bijlokesite.

TONEELHUIS

Toneelhuis is het stadstheater dat de Bourlaschouwburg in Antwerpen bespeelt. Het is een artist driven organisatie. FC Bergman, Lisaboa Houbrechts, Gorges Ocloo, Olympique Dramatique en Benjamin Abel Meirhaeghe vormen samen de artistieke leiding. De vijf makers ontwikkelen hun artistieke verhalen onafhankelijk van elkaar, maar het collectieve leiderschap creëert een intense dialoog en wederzijdse uitwisseling.

Toneelhuismakers kiezen voor eigentijdse onderwerpen als identiteit, dekolonisatie en gender, maar ook voor universele thema's als macht en corruptie, liefde en verlies. Ze gaan voor de grote zaal, voor krachtige beelden, voor het doorbreken van de grenzen tussen disciplines en voor een sterke emotionele impact op het publiek. De verschillende makers vertalen hun sociale, politieke en ecologische bekommernis in een eigen hybride idioom met een mix van muziek, woord en beeld. Toneelhuis heeft doorheen de jaren veel kennis, ervaring en ambacht ontwikkeld om grote en technisch complexe voorstellingen te maken, waarmee ze op tournee gaan in binnen- en buitenland. Met de hulp van Toneelhuis verankeren de makers zich in Antwerpen en Vlaanderen én veroveren ze op eigen ritme de internationale scène.

LOD muziektheater

Toneelhuis

Gorges Ocloo

THE GOLDEN
STOOL
OR THE
STORY OF
NANA YAA
ASANTEWAA

over

THE GOLDEN STOOL OR THE STORY OF NANA YAA ASANTEWAA LOD & TONEELHUIS / GORGES OCLOO

DUUR: 1u40 / geen pauze

WIE IS NANA YAA ASANTEWAA? WAT HEEFT ZE BETEKEND? EN WAT IS HAAR NALATENSCHAP?

Een zestigjarige vrouw neemt in 1900 de leiding in het verzet tegen de troepen van de Britse Monarch en houdt samen met de door haar opgerichte vrouwenbrigade een jaar lang stand in een gevecht om de Golden Stool, troon en trots van het Asantevolk in Ghana.

Al jaren worden de Asante afgeslacht voor hout, goud en cacao. De industriële revolutie in het verre Engeland vraagt om middelen, veel middelen, als een hongere beest. Het opeisen van de Golden Stool door de Britse Monarch was voor Nana Yaa Asantewaa en haar vrouwen de druppel. De Golden Stool zou het land niet verlaten!

Nobulumko Mngxekeza-Nzirmasanga (sopraan), Nonkululeko Nkwinti (mezzosopraan), Doris Bokongo Nkumu, Nathalie Bokongo Nkumu, Abena Biney Gloria, Titilayo Oliha, Saar-Niragire De Groof, Briana Stuart, Maïmouna Badjie en Somalia Williamson zingen, spelen en dansen het verhaal van Nana Yaa Asantewaa en haar moedige strijd, op de tonen van beroemde aria's uit het klassieke westerse operarepertoire - dat Gorges Ocloo zich voor de gelegenheid heeft toegeëigend. Händel, Bizet, Sjostakovitsj, Verdi, Vivaldi, Beethoven, Orff, ... ze passeren allemaal de revue. Met deze AfrOpera legt Gorges Ocloo zijn wortels bloot.

SOMALIA REJINE WILLIAMSON

Performer, zangeres, actrice, creëerde haar performance *Mother* in 2022, zong zich al eens een aantal rondes ver in *The voice*, nam deel aan *Wounded Angel* van TROEP/TROUPE en *Funeral* van Ontroerend Goed.

GLORIA ABENA BINEY

Artieste, kostuumontwerper, was o.a. te zien in *Sweet angel of death* door Daniel Djissenou (KunstZ) en ontwierp de kostuums bij *Meet me Halfway* (Adams Mensah) en *Messias* (Jaouad Alloul).

NATHALIE BOKONGO NKUMU

Danseres, choreografe, vormt samen met haar tweelingzus Doris het dansduo Les Mybalés. Creëerde *Illusion* en cocreëerde en speelde in o.a. *Do the Calimero* (LOD & hetpaleis).

TITILAYO OLIHA

Artieste, koorzangeres, seksuologe, te vinden (met haar broer en zus) op festivals als het Afrika Filmfestival met de Bongo Style Fashion Show. Deelt verhalen door mode, zang en muziek.

BRIANA ASHLEY STUART

Performer, choreografe, danseres, creëerde o.a. *Becoming Together* (KVS), *Be The Rhythm* (Citylab Pianofabriek, Kaaitheater) en zette haar eigen danscompagnie op in Brussel, (die haar naam draagt).

MAÏMOUNA BADJIE

Actrice, model, o.a. te zien (geweest) in tv-series als *Assisen*, *Liefdestips aan Mezelf*, *Season of Sex* en de horrorfilm *Duyster*.

DE CAST

Om het verhaal van Nana Yaa Asantewaa te vertellen, stelde **Gorges Ocloo** een volledig vrouwelijke cast samen van zowel geschoolde als niet-geschoolde zangers, dansers en performers. Sopraan Nombulumko Mngxekeza-Nziramasaंगा speelt Nana Yaa Asantewaa en de Vertelster. Mezzosopraan Nonkululeko Nkwinti is de antagonist van Nana Yaa Asantewaa, en vertolkt verschillende stemmen: die van de Britse bezetter ('the Ofay'), van

de Mannen van het Asantevolk en van Nana Yaa Asantewaas Verrader. Saar-Niragire de Groof, Somalia Williamson, Nathalie Bokongo Nkumu, Doris Bokongo Nkumu, Gloria Abena Biney, Titilayo Oliha, Briana Ashley Stuart en Maïmouna Badjie vormen het koor. Ze belichamen zowel de Mannen van het Asantevolk als Nana Yaa Asantewaas leger: de **NYAWOB** of **Nana Yaa Asantewaa Women's Brigade**.

**NOBULUMKO MNGXEKEZA-
NZIRAMASANGA**

sopraan

Soliste bij de Cape Town Opera (sopraan) en werkte in *Moby Dick* voor de eerste keer samen met Gorges Ocloo.

NONKULULEKO NKWINTI

mezzosopraan

Koorzangeres in de Cape Town Opera met een voorliefde voor opera, koraalgezangen en klassieke muziek.

SAAR-NIRAGIRE DE GROOF

Zangeres, actrice en performer, o.a. te zien in series en films als *Dansaertvlamingen*, *Leef*, *Red Light* en binnenkort in de voorstelling *We gaan deur!* in regie van Nyira Hens en Bruno Vanden Broecke.

DORIS BOKONGO NKUMU

Danseres, choreografe, vormt samen met haar tweelingzus Nathalie het dansduo Les Mybalés. Creëerde *Illusion* en cocreëerde en speelde in o.a. *Do the Calimero* (LOD & hetpaleis).

UITVOERDERS

**CONCEPT, REGIE, LIBRETTO,
COMPOSITIE & DECOR**

Gorges Ocloo

SOPRAAN Nobulumko Mngxekeza-Nziramasaंगा

MEZZOSOPRAAN

Nonkululeko Nkwinti

KOOR, DANS EN PERCUSSIE

Doris Bokongo Nkumu, Nathalie Bokongo Nkumu, Gloria Abena Biney, Titilayo Oliha, Saar-Niragire De Groof, Briana Stuart, Maïmouna Badjie, Somalia Williamson

PRODUCTIELEIDING

Eva De Wolf, Noor De Graaf

REGIEASSISTENTIE

Chiara Monteverde

VIDEOTECHNIEK

Wim Piqueur

VIDEO-OPNAME

Gorges Ocloo

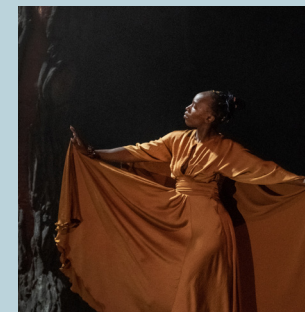
GELUID

Victor Hidalgo

LICHT

Pino Etz

Gilles Roosen

**ADVIES COMPOSITIE KOOR
EN KOORMEESTER**

Joris Minten

CO-LIBRETTO EN DRAMATURGIE

Josse De Pauw

MUZIKAAL ADVIES

Katherina Lindekens

KOSTUUMONTWERP

Gorges Ocloo, Kasia Mielczarek

UITVOERING KOSTUUMS EN DECOR

Toneelhuis Atelier

AUDIO-OPNAME

Isa Tubbax

TONEELMEESTER

Pim Janssen, Kris Depuydt, Henk

Vandecaveye

MET DANK AAN

Lukas Vanhoutte, Naomi Lampariello,

Peter King, Wilhelmina Donkoh, The

Queen Mother Of Ejisu

Commission Office Of The Koforidua

Technical University

WALS IN COMBAT BOOTS

DOOR KATHERINA LINDEKENS

© Kurt Van der Elst

GORGES OCLOOS MUZIKALE VERBEELDING IN ZES VIGNETTEN

AFROPERA

Twee klassiek geschoolde zangeressen en een achtkoppig koor van danseressen en performers: samen vertellen zij het verhaal van Nana Yaa Asantewaa. Zelf noemt regisseur en componist Gorges Ocloo het stuk een 'AfOpera': 'een muzikale confrontatie tussen Europa en Afrika'. Hij deconstrueert beroemde composities uit de westerse muziekgeschiedenis en injecteert ze met Afrikaanse invloeden. 'Ik speel een spel met de toe-eigening van culturele symbolen, zoals de Engelsen deden met de Golden Stool', aldus Ocloo. 'Maar ik steel de muziek niet – ik leen ze alleen even (lacht).'

GREATEST HITS

Voor de repertoirekeuze gold één, welja, gouden regel: de muziek moest eenzelfde symboolwaarde hebben als de Golden Stool zelf. Beethovens 'Ode an die Freude', Vivaldi's Vier Seizoenen, Bizets Carmen en An der

schönen blauen Donau van Johann Strauss Jr.: het zijn slechts enkele van de evergreens die Ocloo in de mix gooide. Precies het iconische statuut van deze werken maakte ze zo geschikt voor zijn project.

EXTREME MAKEOVER

Al die werken krijgen in The Golden Stool een extreme makeover. Alleen al qua tekst valt er veel te herontdekken. Ocloo schreef zelf een libretto waarin het verhaal van Nana Yaa Asantewaa en haar hedendaagse erfenis wordt verteld en becommentarieerd. En ook op compositorisch vlak zijn vrijheid en avontuur troef. Muziek voor viool, piano en zelfs orkest herschrijft Ocloo zonder verpinken voor de stem. Melodieën breken los uit hun harmonische context, of worden tot flarden herleid. Akkoorden en begeleidingspatronen worden geschrapt, vervangen of juist in de spotlights geplaatst. Maar vooral ritmisch gaan alle registers open.

GROOVE

Geef Gorges Ocloo een tergend langzaam lied als 'Lascia ch'io pianga' van Händel, en hij hoort er beats in. Uit de wervelende prelude van Carmen tovert hij dan weer een

Afrikaanse groove tevoorschijn die je nooit eerder hoorde, maar die er altijd lijkt te zijn geweest. Op zijn meest virtuoos is Ocloo wanneer hij een loopje neemt met het metrum van een werk. Wie Sjostakovitsj' *Waltz No. 2* in driekwartsmaat verwacht, is eraan voor de moeite: de bewerkte versie heeft meer weg van een soldatenmars of voetbalhymne.

PERCUSSIE

'De Afrikaanse "klassieke" muziek drijft op percussie', vertelt Ocloo, die daar veel meer in hoort dan louter ritme. 'De ntumpan, bijvoorbeeld, worden ook wel "talking drums" genoemd: dankzij hun verfijnde dynamiek kun je er hele verhalen mee vertellen.' Met honderden van dat soort trommels omsingelden Nana Yaa Asantewaa en haar krijgsters hun vijand. Door met een stok over het membraan te krassen, simuleerden de vrouwen het geluid van leeuwen. 'Dat soort beelden fascineert me mateloos', zegt Ocloo. Geen wonder dat percussie een hoofdrol krijgt in *The Golden Stool*, van een resonante vloer met ingebouwde microfoons tot allerlei shakers en boomwhackers. Maar het pièce de résistance is een antropomorf, gebricoleerd drumstel op het achtertoneel. Ocloo beschrijft het als een voodoo-altaar, dat de hartslag vormt van de gemeenschap op de scène.

GIRL POWER

Tijdens het repetitieproces wisselden de performers veel muziek uit. De lunchdip bestreden ze met een geïmproviseerde medley, die zijn weg vond naar de voorstelling. Daarin staan Aretha Franklin en Gloria Gaynor zij aan zij met Lady Gaga en Megan Thee Stallion. Nana Yaa Asantewaa zou goedkeurend geknikt hebben bij zoveel girlpower.

KATHERINA LINDEKENS

BRAVE WOMEN

I ASK YOU FELLOW SISTERS OF THE
MOTHER CONTINENT,
WHAT IS LEFT OF NANA YAA ASANTEWAA'S
BLOOD TODAY,
WHAT IS LEFT OF QUEEN IDIA OF BENIN,
WHAT IS LEFT OF QUEEN AMINA OF ZARIA,
WHAT IS LEFT OF QUEEN NDATÉ YALLA OF
SENEGAL,
WHAT IS LEFT OF NONGQAWUSE OF THE
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA,
WHAT IS LEFT OF QUEEN OF NDONGO OF
ANGOLA,
WHAT IS LEFT OF KIMPA VITA OF KONGO?
LISTEN!
BRAVE WOMEN ARE ALWAYS FORGOTTEN.
MURDEROUS MEN ARE REMEMBERED.